

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natísne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volilna pravica in nje sprememba.

Da je volilna pravica, kakor jo imamo doslej v naši državi, skorej vse prej, kakor pravica, čez to so enih mislij skorej vse stranke v državi, ako se izvzame nemška liberalna stranka. Le-tej je vrezana na kopito in njej se torej podaja tudi prav lepó, dočim vse druge stranke tožijo, več ali manj po pravici, da jih tišči in si toraj želijo spremembe. Tudi vlada za to ni slepa in ni čuda, da je tudi ona za spremembo.

Načelnik naše vlade, grof Taaffe, tudi predlaga tako spremembo v drž. zboru in čudo, niti eni stranki ne ugaja sedaj taka sprememba. Nekaterim je, ona prevelika, drugim pa je še premala, a po godu ni nobeni stranki! Kaj tedaj predlaga grof Taaffe, da je h krati zavoljo njega toliko hrupa? — Za prvo: njegov predlog ne sega v druge volitve, ampak le v volitev za drž. zbor; za drugo: število poslancev se ne vzviša, ampak ostane staro, pri 353 poslancih; za tretje: veleposestvo voli naj tudi nadalje, kakor doslej in isto velja tudi za trgovinske zbornice; za četrto: mesta in trgi volijo neposredno, kmetje pa posredno t. j. prvi drž. poslance, zadnji pa volilne može, in le-ti volijo za-nje poslanca.

Tako pa je tudi doslej, ali neka sprememba bode vendar-le in sicer velja ona le pri mestih in trgih ter kmetih. V teh skupinah se naj raztegne volilna pravica — na take moške, ki so bili ali bi bili za vojaka, ko bi imeli zdrave ude. Njim se daje volilna pravica, ako znajo brati in pisati ter živé v kakem kraju že vsaj šest mesecev. Več se od njih ne tirja in so oni torej, kar se tiče pravice voliti, na čisto enaki stopinji, kakor možje, ki imajo že doslej tako pravico. Pri tem tedaj nič ne pride več na davek; če ga človek kaj plačuje, ali ne, pravico voliti ima in njegov glas šteje in velja, kakor onih, na katerih ramenih leži celo breme davkov.

Ljubi Bog, ali more, hoče vlada tako spremembo, saj se postavi vsa pravica takó z nog na glavo in iz

pravice postane krivica! — Resnica, ali ne zato, ker se daje novim možém pravica voliti, pač pa zato, ker se pridržuje starim t. j. veleposestvu in trgovskim kamoram stara pravica, da še volijo dalje sami za-se, a med kmete in mesta vrže vlada neštete tolpe novih mož, da zadušijo njih glase. Ako na kmetih in po mestih ne daje več davčna knjižica pravice voliti, čemu še jo daje naj potlej pri veleposestvu in trgovskih zbornicah! Vrhu tega pa še ostane vsa stara krivica pri številu poslancev in kjer je še krivica večja, pri tem, kako se deli njih število; ostane pa tudi na kmetih posredna volitev: k starim krivicam dobimo po takem, če obvelja kedaj ta sprememba, še novih krivic, da jih bode več, ali ka-li.

Spremembe pri volilni pravici je treba in ni treba, da se pri taki ne raztegne tudi na nove može in recimo, da še na take brez davčne knjižice, ali za tako spremembo, kakor jo predlaga sedaj vlada — ne, za-njo nismo in ne smemo biti za-njo, dokler zagovarjamo pravice slov. ljudstva.

Vinske zadeve.

Istra, dne 15. vinotoka.

Zdaj je vesela doba jeseni, ko skrben kmetič pospravlja, kar je vsejal spomladi in po leti in kar je sam mili Bog podelil. Vedno skrben je giedal borni kmetič in vsak velik gospodar po poljih, kako kaj bo; mnoga preteča uima mu je zgrbančila potno lice, a sedaj, kadar je večidel pridelkov pod streho, zdaj se mu vzradosti srce in lice.

A žal, da ne povsodi! Poročale so nam leteče ptice pismonoše, mislim: urni časopisi širom svetá tudi o velikih nesrečah, ki so je povzročevali nalivi, plohe in hudourniki. Kaj pak, najviše je škodovala nesrečna toča in sicer v naši Zgornji Istri med Slovenci in po vseh slovenskih pokrajinah. Prav v srce pa nas je razžalostila pretožna vest, da je uprav pred trgatvijo oklestila toča več vinogradov v Vaši deželi, v Ljutomerskih

goricah slavnega imena, v Istri pa osobito v Tomjanu v Koparskem okraji. Bled in nem stopa nesrečni posestnik mimo svojega soseda, ker nezmerna bol mu razjeda srce. Toliko se je trudil in potil — in zdaj, ko bi imel že v usta dajati, mu nebo odtrga kapljo veselja in blagoslova. A molči, kmetič, ne godrnjaj, ne kolni, pravična je roka božja, pomisli, morda si bil prej kriv, ker si užival brez hvale božje ali nezmerno božjo kapljico in vedi srce, da tudi ure božje jeze so štete in da za strašnimi oblaki posije zopet solnce božje milosti in blagoslova.

Vendar razun ponesrečenih krajev je berba izvrstna ali vsaj srednja. Čast in hvala Bogu, pili ga bomo še lahko s hvaležnostjo, Bože daj, da tudi zmérom pošteno in zmerno! Ali naš Slovenec in tudi brižni brat Hrvat bi si ž njim rad opomogel, poplačal davek in sitne dolgove. A kakó? O ti nesrečna vinska klavzula, da Slovincem vrata na stežaj odperáš Italijanskemu vinu! Pri Vas, predragih in preljubih mi severnih Slovincih, se še ne pozna toliko ta škoda, a v Istri je huje, a najhuje v Dalmaciji. Tam imajo radi tega vsako leto do 5 milijonov gold. škode. Blagor tudi Vašim plemenitim poslancem, posebno še g. Robiču, da so v zvezi z našima glasovali proti tej — tudi grozni toči — drugi trtni uši g. poslanca Pfeiferja!

A kar je, to je. Zdaj velja se udati in nositi križ. »Pride vreme (čas), nosi breme«, pravi hrvatska prislovica. Istinito, došlo je za nas veliko breme. Kaj čemo storiti? Treba lečnika. Da bi si olahkotili to breme, osnovali smo si v Istri vinarsko zadrugo. Ta ima namen podpérati vinorejo, kupovati dobro grozdje in vino zlasti, od zadolženih kmetov, da ne pridejo v krepplje italijanskim krvopijam in pošteno fino vino prodajati poštenim kupcem, posebno Slovanom. Svoji k svojim! Vas stiskajo in nas stiskajo sovragi od severja ali juga, pomagajmo si sami in Bog bo pomagal. Najsevernije in najjužnije vino v našem cesarstvu je slovensko, v Melniku na Češkem, katero sem pil in po vsej Dalmaciji, katero sem tudi pil in je dobro, a vendar se premalo in večkrat preveč po ceni prodaja.

O da bi ustanovili Slovani več dobrih vinskih zadrug in da bi se te tesneje zvezale med seboj po priliki, kakor zveza slovenskih posojilnic: koliko bi pridobili gospodarskega in moralnega upliva in dobička! Dobro je vsako posvetovanje, kakor je bilo v Gorici, v Gradci in na Dunaji — ali delajmo praktično z združenimi močmi. Zakaj bi mnog Slovenec, posebno Korošec italijansko ali židovsko ogrsko, židovsko zagrebško vino kupoval?! Tisti ogrski vinski jud, ki ima tri kilometre dolgo klet in bačve za več ko za 1000 hektolitrov vina, najbrž nima vsega natornega vina. Zakaj se ljudje tožijo radi ogrskega in italijanskega vina, da so potem bolni? Pošteni Slovan, ti stopaj na dan! Zasajajmo radi amerikske trte, koder razsaja trtna uš, zdaj posebno po Kranjskem, da nam ne premine zlata kapljica. Ti lepa, zelena Štajarska, imaš med Slovinci največ čislana vina, a tudi posebno Istra in Goriška ga ima veliko in izvrstnega, toda zdaj tudi Vam Štajarcem in nam Istranom že nagaja trtna uš, ki je skoro pojedla Kranjsko. Kaj bo, če ona nas premaga in ne mi njo? Premišljajmo in posvetujmo se ob danih nam prilikah v skupščinah na Štajarskem, Kranjskem ali Primorskem vsaj parkrat v letu. Najbolj pa: združujmo se v vinarskih zadrugah! Dixi, vivat sequens! Moj skrbni Slovan, — Ti stopaj na dan!

Rodoljub.

Cerkvene zadeve.

Čč. frančiškanke vednega češčenja najsv. zakramenta v Maribor.

(Konec.)

V stolni cerkvi in pred njo bilo se je med tem zbralo mnogo ljudstva. Prečastiti gosp. kakonik in stolni župnik J. F. Bohinc sô pri severnih vratih stolne cerkve vsprejeli nove sestre in z blagoslovljeno vodo poškopili. Sestre so se podale v presbiterije in sicer v klopi na epistolske strani. K njih vsprejemu prišle so tudi tukajšnje čč. usmiljene in šolske sestre in vse šolske sestre od Sv. Petra pri Mariboru. Kmalu potem, namreč ob pol treh, vršil se je slovesni vhod milostljivega gospoda knezoškofa Mihaela, pri katerem so jih spremljali Mariborska in sosedna duhovščina in veleč. oo. frančiškani. Izpred velikega oltarja, s krasnimi cveticami okinčanega imeli so potem milostljivi knez in škof navdušen nagovor na sestre frančiškanke in na pričujoče vernike. Izrazili so svoje veselje, da se redovnice vednega češčenja v Mariboru naselijo. Omenili so mnoge težave, katere je trebalo in še bo treba premagati pri vstanovljenju novega samostana. Popisali so vstanovljenje reda sv. Klare ali frančiškank po sv. Frančišku, in govorili o češčenju in pobožnosti do najsvetejšega zakramenta in o veliki ljubezni mnogih svetnikov do presv. Rešnjega Telesa. Posebej so navedli sv. Alojzija, ki je tako težko odhajal od najsvetejšega zakramenta; sv. Karola Boromeja, ki je sedemkrat na den obiskal sv. Rešnje Telo, sv. Frančiška Asiškega, ki je molil cele noči pred Najsvetejšim; sv. Bonaventura, vzor ljubezni do Jezusa; sv. Terezijo in sv. Katarino Sijensko. Sestre frančiškanke, so rekle, izvolile so si pa poklic, pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom noč in dan moliti, ter mu zadostovati za premnoga razžaljenja v tem presvetem zakramentu. Prosile bodo Boga za dobre in zveste duhovnike, molile za mladeniče in device, da ohranijo čisto srce, za očete in matere, za bolene in žalostne, za spreobrnjenje grešnikov, za celo sv. katoliško cerkev — in nadomestovale bodo to, kar mi zamudimo. *Potem so jih mil. knezoškof priporočili duhovnikom in vernikom svoje škofije in pa vsem katoliškim društvom v Mariboru. Slednjič so častitej prednici položili na srce njene imenitne dolžnosti in sestre opomnili, da jim kot svojemu višjemu pastirju naj obljubijo pokorščino in spoštovanje.

Prelepi nagovor je pričujočim segal globoko v srce ter jih do solz ganil. Milostlj. knez so se zatem podali na svoj škofovski prestol in častite sestre so ena za drugo pred njih pokleknile ter jim poljubile škofovski prstan v znamenje pokorščine. — Zdaj se je izpostavilo presv. Rešnje Telo, mil. knez in škof zapojejo zahvalnico »Veni s. Spiritus« (Pridi sv. Duh), molijo lavretanske litanije in podelijo sv. blagoslov z Najsvetejšim.

S slovesnim izhodom milostlj. knezoškofa, spremljanega od vseh duhovnikov, končal je ganljivi vsprejem sester v stolni cerkvi. Odtod so se sestre odpeljale s svojimi spremljevalkami v novi samostan in sledilo jim je mnogo ljudstva, da mil. knezoškofa dostojno sprejmejo. Črez malo časa se pripeljejo mil. višji pastir s prečast. gospodom stolnim župnikom J. F. Bohincem. Pred vhomom v kapelo izročila je mala deklica Leopoldina Fontana, hči tukajšnjega trgovca, milostljivemu knezoškofu šopek duhtečih cvetic z besedami: Sprejmite, milostljivi knezoškof, ta šopek od sester frančiškank v znamenje njih hvaležnosti. Prevzvišeni so se njej in sestram za to pozornost srčno zahvalili. Imenovana deklica je bila tudi častito prednico frančiškank

pozdravila, jej izročila šopek ter jej želela srečo in blagoslov na novem domu.

Milostlj. knez se podajo v kapelo presv. Srca Jezusovega, ki je bila prav ukusno ozaljšana. Ljudij je bilo vse polno v kapeli in v samostanskem dvoru. Ko milostlj. knezoškof molijo pred Najsvetejšim, pojejo sestre hvalnico »Magnificat« in »O salutaris hostia«. Mil. knez stopijo potem pred oltar in v presrčnem nagovoru izročijo novi samostan častitej prednici Mariji od Križa Nalecz pl. Morawska. Prav toplo pa se zahvalijo onim preblagim zgorej omenjenim gospem in gospodičinam, ki so čč. frančiškanke spremljale iz Levova, Gradca in v Mariboru od kolodvora do stolne cerkve in semkaj v samostan. Iz kapele peljejo mil. knezoškof nove redovnice v njihov samostan, ter odredijo klavzuro. Ko se vrnejo, bili so jim predstavljeni: gospod dr. P. Štefan Wawrzkowicz, kneginja Jablonowska, baroninja Buol, baronesa Lazarini z nečakinjo in gospodična pl. Hornowska. Vse so počastili s prijaznimi besedami, potem pa blagoslovivši klečeče se odpeljali v svojo rezidenco. Tako se je končala ta prezanimiva slovesnost v soboto in to ob najlepšem vremenu.

V nedeljo, dne 1. oktobra služili so milostljivi knezoškof po prihodu čč. fančiškank prvo sv. mešo v kapeli presv. Srca Jezusovega. Od tistega dneva je tam vsaki den ob 7. uri zjutraj sv. meša, po nedeljah, praznikih in četrtekih pa slovesna večernica do 1. novembra ob 1/2 6. uri, poznej pa ob 1/2 5. uri zvečer. Ta večernica je nekaj čisto nenavadnega in zato se je vselej vdeležuje toliko vernikov, da mnogi morajo zunaj ostati.

Red Božje službe v kapeli sv. Srca Jezusovega pri frančiškankah: sv. konventna meša je vsaki den ob 7. uri rano; sv. blagoslov je po nedeljah in praznikih in vsaki četrtek (ker je Kristus tan den vpostavil najsv. sakrament): do 1. novembra ob 1/2 6. uri večer, od 1. novembra pa ob 1/2 5. uri večer. — Izpostavljenje najsvetejšega se dozdej zarad popravil, v hramu potrebnih, še ni moglo zgoditi. V kratkem bodo dokončana tudi mizarska dela, in potem se slovesno izpostavi presv. Rešnjé Telo k vednemu čiščenju.

Gospodarske stvari.

Krompir v jamah.

Kdor ima več krompirja, kakor ga more spraviti doma v shrambo, stori dobro, če ga pokoplje v jame, toda le-te je treba dobro napraviti, sicer ne ostane brez škode. Take jame se naredijo dobro tako-le:

Napravi se jama eden meter široka, pol metra globoka, pa tako, da so stene ravne, ne ležeče. Kraj za take jame mora biti prodnat, da voda od dežja lahko vleze in odteče. Nato se vsiplje krompir, kolikor mogoče, brez prsti, ki se ga sicer še drži; krompirja se nasiplje toliko, da ima nad zemljo podobo strehe. Na krompir se razprostre vejevje ali že borovo, smrekovo ali, kar je boljše, bezgovo. Bezga miši ne marajo in zato jih v take jame ni, če pa kriješ krompir s slamo, pririje se ti ta zverjad do nje, si napravi ondi gnjezda, gloda krompir in kar je še huje, dosti lukenj narije, po katerih potem pride voda in zima, oboje na kvar krompirju.

Čez to vejevje se dene potem celina t. j. roša izrezana iz trate. Celina pa se deva tako, druga na drugo, da se od spodej začne in navzgor polaga. Na vrhu se pusti pa luknja, da lahko sopuh izhlapi iz krompirja. Čez celino se vrže še nekaj prsti, da se zadela jo špra-

nje med njimi, če jih je kaj ostalo. Ona luknja ostane lahko dalje časa, vendar pa se zadela s celino, kedar gre dež. Če je sopuh že iz krompirja izhlapil, ali že zima pritisne, zadela se luknja s celino in cela jama se pokrije še s prstjo.

Vejevje drži topli zrak na krompirju in ni se treba bati, da zmrzne. Spomladi se celina vzame doli s krompirja pa zloži na kupe in je tako še prihodnje jeseni za rabo. Vejevje pa se lahko sežge, torej tudi ni izgubljeno.

Ako je zemlja ilovnata, ni za jame, vendar pa se krompir lahko kar na površje take zemlje nasiplje, sicer pa se potem ravna s krompirjem, kakor smo gori rekli. Vse delo mora pa biti zvesto, če nočemo trpeti škode.

Kedaj se naj kosi?

To pač kmet najbolj ve, poreče ta ali oni. Res, to že ve, kedaj naj gre s koso na travnik, katerega meseca, ob kakem vremenu, a tukaj sproži se nekaj besedij o dnevnem času košnje. Navada je, vsaj pri večini slov. gospodarjev, da hitijo na vse zgodaj kosci nad travo, deteljo ali kar si bodi. In to je napačno, razumno vsaj ni. Glavna stvar pri klaji je, ali imajo rastline dosti dušeca v sebi ali ne, kajti od te tvarine odvisi jakost in tečnost klaje. Ker je to zelo važno za vsakega kmeta, ki redi obilo glav v hlevu, jeli so preiskovati, kedaj da je največ dušeca v rastlinah. Razvidelo se je in kemično razkrojenje je pokazalo, da je to proti večeru in sicer o toplih dnevih v večji meri, kakor o meglenih, mrzlih ali vsaj deževnih in hladnih. Račun kaže, da je posebno zračna toplota velikega vpliva pri tem. Številke in odstotki nam to najbolj kažejo, zato naj jih sledi le nekaj, ki bodo vsaj tega ali onega prepričali, da ni najsrečnejši čas za košnjo v jutro, ampak veliko bolj z večera. Pri rudeči detelji našlo se je pri 9° C. in sicer o hladnem dnevu komaj 1·1% dušeca dočim ga je bilo pri 15° C. pri lepem vremenu in sicer zvečer skoraj 3%. Nemška detelja ima zjutraj pri toploti 17° C. 2·8%, pri 20° C. in zvečer pri jasnem nebu 5% dušeca. Še več številki bi se lahko navelo, a naj zadostujejo le-te. Cvetje, listje, peresa, mladike, vse se pri višji toploti in na večer navzame dušeca v veliko večjem razmerju, kakor zjutraj ali pri slabem, hladnem vremenu.

Ne za učenega razkrojitelja je to prevelike vrednosti in važnosti, marveč za gospodarja, ki se bo, če je količkaj razumen, previden in pri tej stvari štedljiv, po tem načelu ravnal, češ, da ima klaja zvečer pokošena mnogo več vrednosti v primeri z ono, ki se zjutraj pokosi.

Ikrave svinje.

Danes hočemo le malo spregovoriti, kako se ta bolezen pri svinjah spozna in kako naj se ljudje njenih nasledkov varujejo. Dokler so šenki redki, se da le prav težko določiti, če je žival res ikrava. Lažje se spozna, če je iker že precejšnja množica. Slizna koža ali mrena na očeh, in na gobcu je medla, mrtva, tako nekako spehana in vtrojena. Bolane svinje le hripavo, ohripelo krulijo, težko dihajo, malo hodijo in klaja jim ostaja v koritu. Če pa vseh teh znamenj ni opazovati natanko, prepričal se boš, ali so svinje zdrave ali ne, če jim pogledaš spodnjo stran jezika. Ako nahajaš tu pike, velike kakor grah, je to gotovo znamenje, da je žival ikrava.

Ker se v človeškem želodcu izleže iz vsake ikre trakuja, je najbolje, da se mteso hudo bolnih svinj ne vživa. Ker se pa le malokdaj izve, da je žival bolna, temveč se take stvari skrbno prikrivajo, bode previden

človek svinjsko meso le dobro kuhano ali pečeno povzival, kedar si je popolnoma v svesti, da mu ikre ne morejo več škodovati.

Sejmovi. Dne 28. oktobra pri Sv. Juriju na južni železnici, na Muti, v Koprivnici, v Cmureku, v Gorenjem gradu in v Slov. Bistrici. Dne 2. novembra v Kanži, v Lesičnem, v Stradnu in v Vojniku. Dne 3. novembra v Pišecah in v Veržeju. Dne 4. novembra v Ponikvi in dne 5. novembra v Kleku.

Dopisi.

Od Sv. Antona v Slov. goricah. (Zahvala.)

Znana je žalostna resnica, da sedanje šolske naredbe narodnost in slovenščino v ljudski šoli tlačijo. Mnogo je učiteljev, kateri so v strahu za svoje plačilo postali orodje protinarodnih naredb in izdajalci svoje narodnosti. Nobenega učitelja posebno nečemo žaliti, ali da je to resnica, zamoremo zgledov navesti. To podloženje velja tistim, katere zadeva. Opozorujemo in prosimo, da se stvar loči od osebe. Sliši se po ljudskih šolah razlaganje imen v slovenščini, da človeku slabo prihaja. So še pa tudi učitelji, narodnjaki, ki so svojemu poklicu zvesti in se ne bojijo kakega zakotnega pisarja, ki že zarenči, ako sliši pravilno slovenski govoriti. Tak hraber naroden učitelj so bili gospod Gabriel Jamnik, tukaj pri Sv. Antonu v Slov. goricah, sedaj so pri Gornji Sv. Kungoti. Zraven pridnega učitelja, so pa gospod Jamnik tudi dober odgojitelj. Ne gledajo le na uk svojih učencev, ampak tudi na njih lepo zadržanje. Slava jim! Srčno Vas, gospod nadučitelj, zahvaljujemo za vse, kar ste za nas, posebno za nas šolarje storili in vsem pride prav iz srca, ako pravimo:

Roka v roko vdano je segala
Takrat, ko jemali smo slovó.
Bili dobri ste kolega,
Učitelj nas ljubeč gorkó.
Kličemo hvaležno vdani:
Bog še dolgo Vas ohrani!

Želje naše in vseh zavednih Antonovčanov so. Bog naj Vas spremlja na Vaših potih ter Vas zdravega in krepkega ohrani v prid cerkvi, domovini in šoli. Mi se bomo Vas zmiraj s hvaležnim srcem spominjali, ohranite tudi nas v blagem spominu. Dostavljamo še željo, da bi med Bogu in slovenskemu narodu zvesto vdanimi Kungovčani dolgo let delovali v cerkvi kot organist v čast božjo, v šoli pa v blagor nam vsem drage slovenske domovine! Še enkrat toraj Vam kličemo srčni: Bog Vas naj živi še dolgo let! Z Bogom!

Josip Štelcar. Anton Čeh. France Kukovec.

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (Smrt.)

Dne 2. oktobra smo pospremili na mirodvor k zadnjemu počitku pridno deklico Jozefo Weingerl, bila je res izgled celi župniji Sv. Ane. Živela je skromno v majhni hišici z delom in varčnostjo, delala je namreč cvetlice za razne potrebe. Bila je ponižna in malobesedna, ter pazila na vse strani, da bi se ne pregrešila proti ljubemu Bogu, katerega je vedno brez nehanja častila, bala se je razžaliti koga. V cerkev je pohajala redno vsak dan, da počasti Jezusa, svojega ženina v altarskem zakramentu in lepo jo je bilo videti, kedar je bila tako rekoč zamaknjena pred Najsvetejšim; nikdar ni pogleda obrnila drugam, kakor na altar. Bila je res nedolžno dekle, in upamo, da se že veseli in sprehaja po svetlih nebesih. Kakor je živela, tako lepo je umrla. Poštena dekleta so ji mrtvaški oder lepo oktila, na katerega so položili njene zemske ostanke, v belo obleko oblečene; a na mirodvor so jo mnogoštevilno pospremile tudi v

belih oblačilih. Zasil se je za njo grob, a ti mladina pri Sv. Ani, ne pozabi na njo, vzami si jo za izgled in živi tako, kakor Jozefa Weingerl! —k—

Od Sv. Marjete na Pesnici. (Stariši, pazite na svoje otroke!) Pretečeno soboto popoldan zakuril je nek najeti pastir na star štor, da si ugreje otrple roke in da bi si prižigal pipo duhana, kakor se je njegova gospodinja nekomu izrazila. Okoli četrte ure ostavi kurišče, ne da bi ogenj pogasil, ter se poda k svojej čedi, katera se je na drugo stran pripasla. Med tem pa veselo priskaklja sosedov štiri leta star fantek h kurišču, da se malo ogreje. Pa sirotec ni mislilo, da je to zadnja pot, katero ima še v svojem življenju storiti. Preblizo stopi k ognjišču, vname se mu obleka in v nekaterih trenutkih bil je ves v plamenu. Na krič njegove sedem let stare sestrice, prihiti osupnjen oče iz dalnje njive in pa že poprej omenjeni pastir, ubogi revici pomagat. Pa vsaj nju pomoč bila je prepozna. Sicer sta trgala plamenečo obleko z opečenega telesa, pa nedolžnega otroka nista zamogla smrti rešiti. Roke sta si tako opekla, da sta kakor besna okoli tekala. Ko babica dojde, vzame prec ogorelega vnukeca ter ga nese v predpisanu domu, kjer je o 9. uri umrl. Žalosten prizor, ni-li nesrečen dogodljaj za pridne stariše! Pa kakor večkrat ni nesreče brez sreče, tako imamo tukaj kaj enakega pričati. Človek bi mislil, da je revno dete neznosljive bolečine trpelo, pa temu ni tako. Ko je bilo vse v plamenu, klicalo je sicer svojo sestrico, naj mu suknjico sleče, potem pa je omolknilo in niti najmanjšega stokanja ni bilo slišati. Zelo mirno, kakor bi bilo v raji, ležalo je v zibelki v popolnej zavednosti in kakor bi se mu nič ne bi bilo pripetilo. In ko si je poželelo požirek vode, je mirno v Gospodu zaspalo ter končalo tek tega zemeljskega potovanja. Vsegamogočnemu je dopalo mu bolečine v tem žalostnem položaji odvzeti, kakor je tudi varoval po svojem angelju tri mladeniče v ognjevej peči v »Babilonski« sužnosti.

Iz Slov. goric. (Marsikaj.) Nepričakovano so poročali slov. časniki, da se je v Št. Ilju ustanovilo »Kmet. bralno društvo«, kako lepo število udov da je pristopilo že tisti dan itd. Pojdi, sem si mislil, še enkrat tje pogledat, boš slišal, kaj porečejo k temu ondašnji Nemci in nemškutarji. Sklenjeno; storjeno. Prišel sem tje v nedeljo, dne 10. kimovca popoldne, ko so imeli domači in sosednji Nemci svoj »rum, pum, pum« pri krčmarju Lorberju. Zabavali so se za hišo na prostem. Da pa niso bili ravno zadovoljni s svojo veselico, evo vam dokaz! Ko sem prišel potem na večer na kolodvor, ker sem tudi s tistim večernim poštnim vlakom nadaljeval svojo pot, slišal sem enega gospoda, kateri ni ravno pohvalno govoril o »festu«. Rekel je: »dieses Fest heute war nicht zwei Kreuzer werth«; in neka gospodičina je rekla: »hat g'stunken«. Kaj je smrdelo, ne vem, klobase in sir gotovo ne, menda kaj druga —! Veselilo pa me je, da nisem zraven videl domačega ljudstva. Tako je prav. Svoji k svojim! — Zvedel sem pa ta dan tudi, da imajo Št. Iljčani »telefonsko postajo« in razun c. kr. pošte še tudi zasebno glavno »pošto« ter poštno opraviteljico. Kako ji je ime, ne vem; domačini ji pravijo nekako čudno. Poštnih služabnic pa neki ima veliko ter ji donašajo in odnašajo vsaki dan dnevnih novic polna usta. Imenovana poštna opraviteljica pa se neki kljubu svoji visoki službi vendar toliko poniža, da Pistorju roko poljubuje. V tem poslopju zasebne »pošte« pa ima imenovanka tudi »salon«, kjer vleče skozi zobe svoje ljudi brez razločka stanú, vsaki dan od jutra do večera in tako pride skoz celo leto blizo vsaki Št. Iljčan na vrsto. — Telefonska žica je napeljana od te glavne »pošte« prek ceste k sosedu, in od todi na Staro goro, kamor se vse hitro »telefonira«,

ako se kak Slovenec gane. Št. Iljčani smete se pač res srečne šteti, ker malo kje se najdejo takšne koristne naprave. — Vašemu bralnemu društvu pa želim, da cvete in raste ter med domačim ljudstvom obilnega sadú rodi in da bi čez leto dni že štelo trikrat toliko udov, kakor zdaj. (?)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Grof Taaffe je v ponedeljek izpregovoril v drž. zboru nekaj besedij, da pokaže, kaj misli vlada s svojo volilno spremembo; njej neki ni toliko na tem, da se vsprejme cela nje sprememba, pač pa hoče, da se vsprejme v bistvu t. j. vsaj da pravica voliti »možem — brez davčne knjižice«. Vsi večji klubi pa so zoper spremembo, kakor jo predlaga vlada. — Naj se li pri-trdi vladi »izjemno stanje« v Pragi, to vprašanje ima sedaj v rokah odbor 24 poslancev. Če se izreče le-ta zoper izjemno stanje, potem bode najbrž tako tudi v drž. zboru in vlada razpusti dež. zbor ter dobimo tako nove volitve. Na to nam je treba biti pripravljenim. — Dr. Prix, doslej župan na Dunaju, se je odpovedal, ali nam se dozdeva, da je njegova odpoved le »pesek v oči« ter pričakuje, da ga izvolijo iz nova na častno in mastno službo.

Štajarsko. Slabo se obnaša slov. ljudstvu nasproti dež. šolski svet v Gradcu, kajti v vsem, kar ta nesveti svet počne, kaže nam, da imamo jeroba v njem, kateri skrbi za-se tudi takrat, kedar ima poskrbeti za nas, ali ni imenovanje okr. šolskih nadzornikov za to glasna priča? Med imenovanimi je tacih mož, ki so vse prej, kakor slov. šoli prijazni. — Na političnih shodih naših nemških sosedov slišijo se pogosto tožbe, da se v zborih, deželnih pa še bolj v državnem, dela premalo za vzboljšanje kmetijstva. Resnica je to!

Koroško. Pravila za podružnico sv. Cirila in Metoda v Velikovci je potrdila c. kr. dež. vlada v Celovcu. — Politično slov. društvo »Straža« ima v nedeljo, dne 5. novembra ljudski shod pri Sv. Jakobu v Rožni dolini. — Nemški liberalci se bojijo, da dobijo »slov. privandraci« več moči, ako obvelja nova volilna pravica. Mogoče je to, ali le-ti dobijo tudi brez nje več moči, naj se slov. kmetje le enkrat zavejo svoje slov. krvi!

Kranjsko. Na Notranjskem stojita si sedaj že dva moža gledé na prihodnjo volitev nasproti ter se imajo volilci odločiti ali za »naprednjaka« Krajgherja ali konservativca Modica. — Občinski zastop v Ljubljani se je izrekel v javni seji za volilno spremembo. Nam ne gre v glavo, čemu je bilo take naglice treba. — V Ljubljani se ustanavlja novo društvo, ali nihče ne zna, kaki da mu bodo udje. Če ga sodimo po imenu, tedaj bodo Nemci in sicer delavci v prvi vrsti, potem pa tudi drugi »nemški duhovi«.

Primorsko. Mestni zastop je napravil v Gorici dve novi ljudski šoli, se ve, da za laške otroke, toda sedaj tacih ni, ker imajo v drugih šolah dovolje prostora, slov. stariši pa svojih ne marajo dati v laško šolo in obe šoli se morate zapreti. Čudno, za nepotrebne laške šole je dovolj denarja, za potrebno slovensko pa ga neki ni v obč. kasah! — Pri Sv. Križu, v okolici Trsta, ima laška »Lega« ljudsko šolo, ali sedaj ne dobi va-njo potrebnih otrok, kajti laških ni in slov. otroci gredó v domačo slov. šolo.

Hrvaško. Iz Zagreba pojde deputacija duhovščine v Rim in na Dunaj prosit za nadškofa. Oj mad-

jarske sile! — V Oseku se širi kolera in je pomrlo že mnogo ljudij za-njo. — Urednik »Hrvatske« je obsojen na 3 tedne v zapor in zgubo 800 gold. varuščine. Najbrž je bila njegova beseda preostrá za madjarska ušesa.

Ogersko. Madjarsko vlado jako peče, da še nima od Nj. veličanstva dovoljenja, naj predloži v drž. zboru načrt za postavo o »civilnem zakonu«, pomaga pa si rada s tem, da poroča sedaj v tem, sedaj v drugem listu, da že ima dovoljenje, ali ga kmalu in gotovo dobi. Se ve, da se to poročilo že drugo jutro prekličie, toda možje vlade silijo brž takó Nj. veličanstvo na dovoljenje, ali lahko se zna, da brez uspeha.

Vunanje države.

Rim. V Benetkah, prej pod našo državo, imajo nadškof čast očaka ali patrijarha sv. cerkve, ali se ve, da le z dovoljenjem sv. očeta v Rimu. Sedaj pa si svoji laško ministerstvo pravico nadškofa imenovati in tako mu tudi čast očakov podeliti. Sv. oče pa te pravice ne morejo dati ministerstvu, ki tlači pravice sv. cerkve in je sedaj brž velika jeza na dvoru kralja Umberta!

Italija. Prejšnji minister, Rudini, sodi jako hudó sedanje ministerstvo in pravi, da je zadnji čas kreniti na drugo pot, ako se država še sploh more rešiti. V resnici pa tudi ni brž kake države v takih stiskah, kakor je ta »blažena Italija«. Dolga ima, da sama ne ve, koliko ga je in ljudje so ubogi, da nimajo še za sol, kamo-li da bi imeli še kaj za v državno kaso!

Francija. Ako je listom kaj verjeti, je sedaj v tej deželi vse, kakor v raji — polno veselja. Ruski častniki se kar obsipavajo s svetlicami in na kosila jih vabijo, da je groza! Dobro, da so Rusi hladne krvi in se ne dajo kar tako premotiti. Njih govori so jako zmerni in nikjer ne govorijo o kaki zvezi med Francijo in Rusijo, le o prijaznosti. Človek pa se vendar-le vpraša, kaj utegne iz tega priti? Francosko ljudstvo je naglo in mogoče, da se zanaša na pomoč carja in kaj, če take ne bode?

Anglija. Lordu Gladstone dela sedaj že en del irskih poslancev težave, češ, da lord ne izpolnjuje svoje obljube. To je morebiti resnica, toda ali jo more izpolniti, ako se mu meče po vseh straneh polen pod noge?

Nemčija. Nadvojvoda Albreht je te dni gost cesarja Viljema v Berlinu. Vsprejemlje ga ljudstvo pristréno in z veliko spoštljivostjo. — Pri volitvah v deželne zборе dobi katoliško osredje vse svoje dosedanje poslance in mogoče, da še več. Pri nemškem ljudstvu še katol. prepričanje kaj velja, tudi pri volitvah vam ga ljudje ne zatajijo.

Rusija. Car Aleksander se je vrnil v Gačino ter je odondot brzojavil predsedniku francoske republike v zahvalo za častno vsprejemanje ruskih častnikov. — Na njegovo povelje je admiral Avelan obiskal v Parizu kardinala in nadškofa, brž na nevoljo francoske vlade. Ta dela pri vseh teh slovesnostih brez katol. cerkve, prav kakor da je ni.

Srbija. V tej državi so res nekaj mleli zoper naše cesarstvo in je bilo treba celo ruskega cara, da jih je spravil na pravo tir, češ, da od njega nimajo pričakovati pomoči zoper Avstrijo. Po raznih listih se vsaj bere tako, ali nam se zdi nemogoče, kajti Srbija je imela doslej od naše države še le dobre.

Turčija. Ker Turek veruje, da ga zadene usoda, naj stori kaj ali nič, zato ne stori ničesar, dokler ga kdo ne prisili. Tako je tudi zoper kolero. »Romarji« iz Meke, kamor hodijo na »božji pot«, prinesejo s seboj pogostem kolero, toda kaj za to? Država se ne izmeni za take romarje. Od todi toliko kolere pri Turkih!

Afrika. Zoper Kabile, v marokanski državi, misli španjska vlada na resno vojsko in že je 15.000 voja-

kov na poti zoper nje. Ali jih bode dovolj za to vojsko? Nihče ne zna, s kom da so Kabili v zvezi ali da so, sodi se lahko.

Amerika. Z ustajo v Braziliji še stoji, kakor v zadnjem tednu. Ustajne čete, katerim je admiral de Mello na čelu, so zmagovite, vendar pa še glavnega mesta nimajo v rokah in dokler nimajo tega, še tudi njih zmaga visi na tanki niti. — V severni Ameriki je veliko delavcev brez služka, pravi se, da samo v New-Yorku nad 70.000 ljudi.

Za poduk in kratek čas.

Ženska vzgojevališča.

(Slov. gospodinjam posvečuje Jož. Fajdiga.)

(Konec.)

In kaj je bilo temu vzrok? S kratka: deklice se ni doma ničesa naučilo, kar bi jo delalo sposobno za samostojno življenje. Morda ni hotela, morda pa tudi ni imela prilike, ker mati njena, ako je mater še imela, sama ni razumela ničesa, ker je bila mati sama slaba gospodinja. Posledica tega je bila, da se je mlademu soprogu omračilo prvokrat čelo, da je legla prva senca na njegovo srečo, kajti tajite, ako zamorete, ve mlade, Vašega poklica nevesče žene, ki sicer tako rade utajite slednjo Vašo napako in hočete vedno veljati popolnim, kljub Vašim brezštevilnim pogreškom, — tajite, ako smete, da se baš pri Vaši gospodinjski nezmožnosti prične domači prepir, kaljenje zakonske in družbinske sreče! Nesreče, iz katerih se porodi toliko drugih nesreč in ne malokrat zrušenje celega gospodarstva! Stara resnica je, da je človek tedaj dobre volje, kadar dobro jé. Ako vzamemo povprečne slučaje, kolikokrat se na naših kmetih dobro jé, vsaj tako dobro, da ne ustanemo jezni od mize — tedaj zamoremo sklepati, koliko izvirno dobre volje je na naših kmetih, one dobre volje, ki izvira iz zadovoljnega življenja in kakov upliv dela to tudi na duševni razvoj naroda!

Oglejmo si toraj stvar nekoliko bliže. Dejal sem, da bi bilo treba pri nas na kmetih ustanoviti, za malo let, nekake zavode ali izobraževališča gospodinjam. V teh zavodih, v vsakem trgu ali v vsaki večji vasi po jeden tak zavod, — podučevala bi praktično gospodinjski popolnoma izomikana žena dorasle in tudi nedorasle deklice o pripravljani jedij iz domačih pridelkov, kakor jih rodi naše domače polje. Tu ne mislim jedij, kakoršne se vidijo po mizah bogatašev, take jedi za kmetški želodec niti zdrave niso, marveč čisto navadne domače jedi, ali ukusno in snažno prirejene.

V takem zavodu bi se poučevalo o raznovrstnosti pripravljenih jedil, raznovrstnosti, ki je na podlagi različnih domačih pridelkov popolnoma opravičena; koliko okusnih jedil se da iz moke in presnine razne vrste napraviti z malim trudom, z malimi stroški in tu bi videle naše potratne gospodinje, ki za jedno in isto jed potratijo in uničijo več materijala, kakor bi ga zado-stovalo v isti množini trem drugim jedém, kako se mora štediti!

Poleg tega pa je glavno tudi snažnost. Le redke so hiše na kmetih, kjer bi vladala ob ognjišči uzorna snažnost — da, le premnogokrat bi se moral človek s studom obrniti od žensk, zvlasti onih, ki negujejo še otroke v plenica, kaj se doprinaša ob ognjišči! V vsem tem oziru bi zavod imel nalogo domače deklice soditi po poti pravega uzornega gospodinjstva in jih pretvarati v gospodinje, o kakoršnih danes niti pojma nimamo.

Kolike velike vrednosti bi bili taki zavodi v telesnem in duševnem obziru za naš narod, zamore si vsakdo misliti, ki ima količkaj bistro obzorje, ker potem, ako bi se taki zavodi ustanovili, pokazala bi se stoprav njih velika potreba, ker oni bi postali faktor, ki bi narod še le povzdignil iz surove prvotne materije na stopinjo človeške izomike in prvi korak do izomike našega kmet-skega stanu, menim, bi bili baš gospodinjsko izobraževalni zavodi.

Da je ustanovitev ta jako lahko mogoča, ni treba posebej povdarjati. Zato ni treba Bog ve, kakih velikih denarnih žrtev. Priprosta hiša s potrebnim ognjiščem zadostuje v poduk in poleg pridelkov, ki naj bi služili v poduk, bi pač slednja hiša zamogla kaj malega žrtvovati tudi v denarjih, da bi se zamogla vzdrževati učiteljica in kar je drugega s tem združeno.

Kakor se čuje, ustanoviti se hoče v Kamniku tak zavod z učilnim osebjem »usmiljenih sester«. V ta namen je baje žrtvoval tamošnji domoljub in trgovec g. Ivan Murnik celo svoje premoženje, obstoječe iz dveh velic hiš in mnogo zemljišča, v skupni vrednosti okolo štirideset tisoč goldinarjev. Zares humanitarno delo, za katero, ako bode prineslo zdravi sad človekoljubja, mu mora hvaležen biti ves krščanski svet, vendar se nam mora dozdevati, da bi se na imenovani podlagi utegnulo poučevati prejednostranski, toraj ne splošnemu blagru koristno. Morda pa stvar zadobi drugačnje lice, kakoršnih smo po nekaterih žalostnih izkušnjah v tem pogledu žalibog v poslednjem času vže vajeni gledati.

Toraj slovenske žene na noge! Stvar je vredna prevdarka — poskusite! Vsaj bi takega zavoda pa tudi ne trebalo vzdrževati za večno, marveč k večjemu kaki dve leti, kajti deklice, ki bi zapustile zavod kot dovršene gospodinje in uzorne slovenske matere, postale bi vže vsaka v svojem domačem krogu učiteljica in odgojevalka in kdo bi bil tega bolj vesel, kakor vaši možje, ki bi konečno jeli živeti človeški in gotovo je, da bi bilo posled videti več veselih obrazov in več bistrih glav na naših kmetih, kakor zdaj.

V to nam podeli Bog svoj blagoslov!

Smešnica. »V zadregi«, toži čevljar Brcko sosedu, »v zadregi sem, jutri moram plačati v posojilnico sto goldinarjev, ali skupaj še imam le polovico.« — »Daj«, tolaži ga sosed, »daj pa to polovico, druga pa ostane lahko na dalje«. — »Oj«, odvrne mu Brcko, »oj se ve, da lahko ostane polovica na dolgu, toda jaz imam še le to skupaj!«

Razne stvari.

(Volilni shod) bode v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne v Žalcu. Poročal bode svojim volilcem drž. in dež. poslanec, g. Miha Vošnjak o svojem delovanju v drž. in dež. zboru. Pri tej priložnosti predstavi se tudi volilem kandidat za deželnega poslanca, ki ga volijo mesta in trgi Celjske skupine, dr. Jurij Hrašovec iz Celja. Želeti je mnogoštevilne vdeležbe od strani dotičnih volilcev.

(Blagoslovljenje.) V nedeljo bode blagoslovljenje cerkve Sv. Petra in Pavla na Ptuju. Sv. obred opravijo mil. prošt M. Modrinjak na Ptuju. Cerkev je ukusno popravljena in kakor čujemo, večinoma na stroške domačih župljanov in oo. minoritov na Ptuju.

(Družba sv. Mohorja.) V tiskarni družbe sv. Mohorja so se dotiskale knjige za leto 1893. So pa te-le: Koledar za leto 1894, »Življenja srečen pot«, »Jeruzalemski romar« 2. zvezek, »Kitajci in Japonci«,

»Škodljive rastline« in pa »Slov. večernice«. Lepe so te knjižice, samo škoda, da jih pride v naše kraje letos nekaj nad 1000 manj, kakor jih je bilo lani.

(Društvo »Sloga«) v Čadramu obhaja svoj občni zbor še le v nedeljo dne 5. novembra z istim vspremem, kakor smo ga objavili v zadnjem listu.

(Živinski tatovi.) Okoli Podsrede se klatijo živinski tatovi. Enemu kmetu so vole ukradli, drugemu pa kravo. Na sledu jim še niso.

(Nagla smrt.) Na Taborskem poleg Rogatca so našli dne 18. oktobra zjutraj dve dekli mrtvi v postelji. Ali ste se zadržali ali ste pa bili zastrupljeni, ni še znano.

(Nova štirirazredna dekliška šola v Lučah) bode dne 7. novembra t. l. slovesno blagoslovljena. Učiteljice so šolske sestre iz Gradca pod vodstvom naše domorodkinje iz Ruš, Franciske Grizold.

(Občinske volitve.) V Pušencih pri Ormoži je županom izvoljen g. Lovro Bezjak; prvi svetovalec je g. Alojzij Horvat; drugi svetovalec pa je g. Franc Trstenjak. — V Rumeču blizu Ormoža je županom izvoljen g. Miha Skoliber; prvi svetovalec je g. Ivan Novak, drugi svetovalec pa g. Ivan Kociper. Vsi so zavedni narodnjaki. Živeli!

(Cerkveni paramenti.) Pri č. franciškankah v Mariboru, katerih poklic je presvete Rešnje Telo noč in dan moliti, izdelujejo tudi cerkveno obleko po pravih umetnosti in po cerkvenih predpisih. Priporočajo se torej č. duhovščini za blagovoljno naročbo mešnih plaščev, cerkvenih zastav, obleke za ministrante itd.

(Ubój.) Gregor Jarh, oženjen rudokop pri D. M. v Sopotah, župnije Olimje, je šel na Lukeževo zvečer popevaje z rudarsko svetilnico v roki od dela na dom. Na potu ga mahne nekdo — najbrž s polenom — po glavi, da mu črepinjo razbije. Siromak je drugi dan v nezavesti umrl. Nekega posestnika, ki je na sumu, da je to zločinstvo doprinesel, — živel je z ubitimi Jarhom v sovraštvo in se mu grozil, da ga bo ubil! — so zapri. Žalostne prikazni. — Večni učenik je rekel: »Ne ubijaj!«

(Šolstvo.) Okr. šolski nadzorniki so v Mariborskem okraju: H. Schreiner, ravnatelj na c. kr. učiteljsku v Mariboru, v Št. Lenartu in Slov. Bistrici: dr. J.

Bezjak, profesor na c. kr. učiteljsku v Mariboru; v Celji P. Leitgeb, nadučitelj v Ločah; v Slov. Gradcu: Franc Vrečko, nadučitelj v Šentilju; na Ptujju J. Ranner, nadučitelj v Laškem trgu in v Brežicah Fr. Böheim, nadučitelj v Kozjem.

(Državni zbor.) »Klub konservativcev« predlaga v drž. zboru, naj se število slov. poslancev štajarskih vzviša od 3 na 5 in sicer tako, da se izvoli po celem poslanec v Mariboru, na Ptujju, v Celju, v Brežicah in v Slov. Gradcu.

(Zbor.) »Kat. bralno in gospodarsko društvo Rogaško« ima dne 29. oktobra ob treh popoldne v gostilni g. Franca Mikuš pod Donatom svoje zborovanje. Po zborovanju bo pa poročal g. dr. Fr. Jurtela o svojem delovanju v deželni zboru. K zabavi pripomagal bo vrli pevski zbor Slatinski.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali č. g. Jakob Canjkar, župnik v Ormoži, 5 gld., č. g. Jakob Menhart, kaplan v Ormoži, 2 gld., in g. dr. J. Weingerl, zdravnik v Gradcu, 5 gld.

(Nov obrednik.) V Cirilovi tiskarni v Mariboru tiska se nov obrednik ali rituale za lavantinsko škofijo. Sv. oče so ga potrdili ob priliki, ko so naš mil. knezoškof v spomladi bili pri njih. Tisk je prav lep in oblika bode mu tudi jako čedna in ročna.

(C. kr. namestnija.) G. B. Ambrožič, doslej okr. šolski nadzornik v Celji, je c. kr. namestnji v Gradcu tako pri srci, da ga hoče imeti kar pri sebi in ga torej, kakor poroča »D. W.«, pokliče neki k sebi — za učiteljske zadeve. Kakor je znano, je Ambrožič »prijatelj slov. učiteljev«.

(Sejem.) V soboto je bilo na trgu v Mariboru 281 voz živil, 124 krompirja, 120 zelja in 37 čebula. Zelje pa je bilo jako po ceni, popoldne je bilo 100 glav po 70 kr. Svinjadi je bilo 500 žive in 65 zaklane.

(Slov. koledar.) Slov. koledar za leto 1894, za na steno, dobi se, lično izdelan, po 16 kr. in po pošti 2 kr. več.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Štefan Turkuš, provizor v Sromljah, je dobil isto župnijo. Č. g. Fr. Cerjak, kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, je postal provizor tamošnje župnije.

Zahvala.

Podpisani izreka najprisrčnišo zahvalo veleč. gg. duhovnikom, gospodom učiteljem, Križevski požarni brambi in vsem prijateljem in znancem, kateri so mojemu nepozabljivemu stricu, veleč. gospodu

Lovrencu Kramberger,

župniku v pokoju pri Sv. Križu pri Ljutomeru, zadnjo čast skazali.

Sv. Marjeta na Koblju, dne 23. oktobra 1893.

L. Kramberger, župnik,
stričnik.

Kneipp-ova sladna kava

je edino prava v rdečih štirivoglatih zavitkih s podobo župnikovo in tvrdo

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitke po gld. 2'10. 10—15

Zaloga mizarskega in pravoskega pohištva Konrada Wölflinga

Maribor, gosposke ulice št. 28

priporoča bogato asortirano zalogo žleбенega in narezanega pohištva za spalnice, postrežnih miz, miz za salone, pisarnih in napravnih miz, kakor tudi raznih

tapetovanih garnitur za salone, divanov, balzakov, otoman, sof, kanapejev, naslanjačev, posteljnih vložkov in žimnic.

Tudi vsakovrstnih ptujedeželskih in domačih zrcal in podob

vsake sorte s čednim okvirjem, pozlačenim in črnim, kurnis in roset

po najnižji ceni.

Na zahtevanje razpošiljajo se ilustrovani ceniki brezplačno in franko. 15-20

Vinskih sodov,

zelenih in dobro ohranjenih kupi od 40 veder naprej oskrbnitvo Herberstorf, pošta Wildon. 1-3

Služba orgljarja in mežnarja

pri Sv. Marjeti na Planini (Montpreis) se zamore že dne 1. decembra nastopiti. Prosilci naj se obrnejo do tamošnjega cerkvenega predstojništva. 1-3

Javna zahvala.

Ker mi je domača slovenska zavarovalnica banka „Slavija“ moje dne 27. julija t. l. po ognju uničeno poslopje že dne 31. julija zelo točno ocenila in že davnej izplačala, veže me dolžnost omenjeni zavarovalnici svojo prisrčno zahvalo izreči in kot narodno vsem slovenskim posestnikom najtopejeje priporočiti.

V Andrencih, dne 20. oktobra 1893.

Anton Šipek l. r., pogorelec.

Jakob Pravdič l. r., Ivan Juranič l. r.,
obč. predstojnik. obč. svetovalec.

Dražba cerkvenega vina.

Dne 2. novembra t. l. se bo pri Sv. Barbari poleg Vurberga v Št. Martinski cerkveni kleti po dražbi prodajalo 13 polovnjakov letošnjega vina.

Cerkveno predstojništvo Sv. Martina pod Vurbergom.

Dražba novega vina.

V ponedeljek, dne 6. novembra t. l. ob 10. uri predpoldan, se bo v Nebovi, v kleti cerkve Sv. Marjete pri Pesnici, 14 polovnjakov novega vina (izvrstne kapljice) po dražbi prodavalo.

Cerkveno predstojništvo Sv. Marjete pri Pesnici. 1-2

KARL SOSS,

„H kmetu“,

v Tegetthofovih ulicah šte. 9.
v Mariboru,

priporoča svojo veliko zalogo robe za obleko, tkanino, raševino, robo za hlače, sukno in raševino za gospé, batmol, batmol-parhet, valan, flanel, drukan parhet in domači parhet, črni kašmir, pisan in rožnat kašmir, vojaško platno, domače platno, oksfort, molin, ogrinjala, berolinsko sukno, lovske srajce, odeje in koce za najnižjo cenu. 1-2

Razglas.

Mita Borlskega mosta črez Dravo se da v najem na eno, oziroma na tri leta od 1. januarija 1894 z izključno ceno 1214 gold.

Iz tega vzroka vrši se dne 3. novembra 1893 ob 10. uri predpoldnem pri tukajšnjem uradu očitna dražba in se morejo dražbeni pogoji vsaki dan pregledati v pisarni podpisanege odbora.

Okrajni odbor na Ptuj, dne 11. oktobra 1893.

3-3

Načelnik: Zelenik, m. p.

Harmonična zvonila

z jarmi vred proti poročstvu, da so dobro vglasbena in iz najfinišne robe.

Zvončke za na steno, zvončke za službo v cerkvi, za 3, 4, 5 glasov po 6, 8, 10 gld. eden. Dalje:

Cerkvene svetilnike

lustre, svetilnice, svetilnike za na steno, kanontablice, masivne iz zmesi zlata podobne po izvrstno okusnih modelih lite, ki se krasno svetijo, kakor bi zlate bile, in so trpežne za več, kakor 100 let, solidno delane in jih po nizkej ceni priporočuje

Albert Samassa,

strojev c. k. dvorni zvonar in fabrikant in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Podrobne cenilnike dopošilja brezplačno in franko. 8

Dražba cerkvenega vina.

Dne 30. oktobra t. l. ob 9. uri predpoldan prodalo se bode po dražbi blizu 60 polovnjakov letošnjega izvrstnega vina s posodo vred ali brez nje.

Cerkveno predstojništvo pri Sv. Petru blizu Maribora. 2-2

Najbolj po ceni se kupujejo:

najboljši molitveniki, šolske knjige, pisalne in šolske reči, izvrsten konceptni in pisalni papir, vsakovrstni zavitki, pisani papir, svilnati papir v 65 barvah, najboljše karte.

Tiskovine za odvetnike in bilježnike, šole in občinske urade, trgovce itd.

A. PLATZER,

poprej Edvard Ferline,

gosposke ulice šte. 3 v Mariboru.

Knjigovezarska dela se točno in takoj po ceni izvršujejo.

Da ne bode nobena pomota, prosim, da na tanjko pazite na mojo trdko. 36

Graščinsko oskrbništvo

Herberstorf

proda od postaje Wildon proti povzetju

jabolčnico

po 100 litrov 8—10 gold. 23

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „Žalostna mati Božja“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češčenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane

vezana v polusnje	gld.	— 70
„ z zlatim obrezkom	„	— 80
„ v usnje z zlatim obrezkom	„	1 40

2. „Družbine bukvice za dekleta“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo

vezane v usnje z barvanim obrezkom	gld.	1 30
„ „ rudečim	„	1 40
„ „ zlatim	„	1 60

Po poštnem povzetju 10 kr. več.

3. „Duhovni Vrtec“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom	gld.	— 85
„ „ s kopčo	„	— 95

4. „Sveto opravilo“, spisal Anton Slomšek, nekdanji viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja

vezano	gld.	— 35
„ v polusnje z zlatim obrezkom	„	— 50
„ v usnje z zlatim obrezkom	„	— 60

5. „Ključek nebeški“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja

vezan	gld.	— 30
„ v polusnje z zlatim obrezkom	„	— 40
„ v usnje	„	— 50

6. „Bukve božje v naravi“, podomačil P. Hrisogon Majar, stane 20 kr.

7. „Božič“ pridnim otrokom, spisal Alojz Vakaž, stane 15 kr.

8. „Svete pesmi za šolarje“, vezane 10 kr.

9. „Zbirka narodnih pesmij“ I. snopič 10 kr.

10. „ „ II. snopič 10 kr.

11. „Ženitovanje“ 15 kr.